

**Către,
Biroul Permanent al Camerei Deputaților**

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția României și a art. 86 din Regulamentul Camerei Deputaților, vă înaintez, alăturat, pentru a fi trimisă la comisii și apoi supusă dezbaterii și adoptării Propunerea Legislativă privind înființarea comunei Crizbav, județul Brașov.

Inițiator :

Dr. Constantin Niță,

deputat P.S.D.

circumscripția electorală nr. 8 Brașov

C. Niță

EXPUNERE DE MOTIVE

**privind înființarea comunei Crizbav,
județul Brașov**

I. DATE GEOGRAFICE

1. Localizare

Localitatea Crizbav este așezată la 24 km nord-vest de municipiul Brașov, pe o terasă înaltă din nord-vestul depresiunii Bârsei, la poalele sudice ale Munților Perșani . Altitudinea absolută a localității este de 570 m, aceasta ridicându-se treptat spre Munții Perșani și scăzând către est, în zona comunei Feldioara, și către sud-est, în zona localității Satu-Nou . Înălțimile mai mari din zona localității Crizbav sunt Vârful Horezu (1.033 m) și Vârful Cetății (1.105 m), ambele dispuse în Munții Perșani, la aproximativ 6 km de centrul localității.

Zona de dispunere a localității Crizbav se învecinează către nord-est cu zona de dispunere a comunei Măieruș, la est cu cea a comunei Feldioara, spre sud-est cu zona de dispunere a localității Satu-Nou, către sud și sud-vest cu cea a comunei Dumbăvița; la nord și nord-vest se învecinează cu zonele comunelor Veneția și Comăna .

Suprafața

Suprafața circumscrisă viitoarei comune Crizbav este de 5.216 ha, din care teren intravilan 220 ha, repartizat astfel – Crizbav 150 ha și Cutuș 70 ha .

Populație

Conform evidențelor Serviciului de evidență informatizată a persoanei, în Crizbav și Cutuș își au domiciliul un număr total de 2.820 de persoane, din care femeile reprezintă circa 52% .

Numărul gospodăriilor din Crizbav se ridică la 510 cu 2050 locuitori, iar în Cutuș este de 87 cu 770 locuitori .

Sporul natural al populației este pozitiv, ceea ce demonstrează că localitățile sunt în dezvoltare din punct de vedere demografic. În afara sporului

natural, localitatea Crizbav continuă să primească locuitori din zona urbană brașoveană, care se stabilesc în mediul rural .

De-a lungul timpului, componența etnică a populației a variat în anumite limite, dar în general locuitorii aparțin la două comunități : românească, de rit ortodox, și maghiară, de rit evanghelic . Alături de aceștia conviețuiesc și familii de rromi, în special de origine maghiară .

II. ISTORIC

Teritoriul localității Crizbav a fost locuit încă din timpuri preistorice; în sprijinul acestei afirmații evidențiem faptul că în hotarul Crizbavului s-au găsit diferite obiecte, care se regăsesc în inventarele muzeelor de istorie din Cluj, Brașov și Sibiu .

Pe teritoriul localității se găsesc și ruinele cetății Crizbavului, situate la aproximativ 5 km nord, la o altitudine de 1.105 m . După mortarul zidurilor specialiștii au apreciat că cetatea a fost ridicată de către romani, după ocuparea Daciei . Ulterior cetatea este menționată în “Diploma regelui Ludovic cel Mare” din 12 martie 1344 .

Numele localității a evoluat în timp, nefiind mereu același . Astfel în anul 1434 o parte din populația de origine română migrează și se stabilește între Cetatea Brașovului și Șchei, întemeind localitatea Cacova Mică, după denumirea localității din care plecaseră . În diploma domnitorului ardelean Ștefan Batory, din 30 octombrie 1484, se menționează numele de „Klysbach”; la 24 iulie 1500 regele maghiar Vladislav amănentează Brașovului mai multe localități, printre care și „Kriczpok” .

Actuala denumire provine din limba germană, de la cuvântul “Krebsbach”, tradus ca “Valea racilor” (“krebs” – rac și “bach” – vale, pârâu) .

La o distanță de 1 km nord se găsește satul Cutuș . Numele localității provine din limba maghiară, de la cuvântul “kuts”, care în traducere înseamnă fântânar .

Din punct de vedere administrativ Crizbavul a făcut parte , până în anul 1854, din județele Alba, Brașov, Trei Scaune și Sibiu . În anul 1854, s-a înființat o prefectură a Brașovului, în care au fost incluse zece preturi, printre care și cea a Feldioarei, căreia îi aparținea și Crizbavul . În anul 1880

Crizbavul făcea parte din plasa Bârsa de Jos, situație care se va menține și prin legea administrației din anul 1925 .

Începând cu 8 iunie 1949 Crizbavul va face parte din raionul Brașov, iar ulterior este trecut în componența raionului Codlea . Prin noua împărțire administrativă din 16 februarie 1968 Crizbavul pierde statutul de comună, fiind arondat comunei Hălchiu, județul Brașov .

III. DOTĂRI SOCIAL – CULTURALE ȘI ADMINISTRATIVE

Localitatea Crizbav a funcționat ca sediu administrativ-teritorial, în documentele de arhivă fiind atestată o clădire cu destinație administrativă, denumită “Curia”, construită în anul 1609 .

De-a lungul timpului, fenomenul educațional a fost gestionat de către cele două parohii, ortodoxă și evanghelică lutherană . Prima grădiniță s-a deschis în anul 1898 și de atunci a funcționat fără întrerupere .

Primele mențiuni despre existența învățământului sunt din anul 1778, referitoare la școala de limba maghiară; localul în care a funcționat fiind refăcut și extins, în prezent adăpostind școala generală a localității . În localitatea Cutuș a fost deschisă, în anul 1950, prima școală, ulterior fiind construit un local nou, destinat activității didactice .

În prezent, în școlile din cele două localități învață peste 200 de copii .

Pentru ocrotirea sănătății, localitatea Crizbav a avut un punct sanitar și farmaceutic, care își menține și azi funcționalitatea .

IV. ACTIVITĂȚI ECONOMICE

Industrie

În Crizbav funcționează două gateri, cinci tâmplării, o brutărie, o instalație de prelucrare a laptelui și o moară de măcinat .

Teren agricol

Terenul agricol este în suprafață totală de 1.803 ha, care este cultivat cu cereale păioase, sfeclă de zahăr și furajeră, cartofi, porumb, furaje, etc. .

Vegetația naturală

Vegetația naturală este compusă din păduri (2.370 ha), fânețe (198 ha), pășuni (580 ha), livezi (28 ha) . Pădurile cuprind în structura lor numeroase esențe lemnoase, în special fag (74%), stejar (16%), rășinoase (4%), etc .

V. INFRASTRUCTURĂ

Căi de acces

Accesul în Crizbav se face prin 11 km de drumuri cu îmbrăcăminte asfaltică, de curând modernizate, și prin 13 km de drumuri neasfaltate .

În cadrul celor două localități se găsesc 16 km străzi neasfaltate și 2 km trotuare betonate .

2. Rețele de electricitate, apă și canalizare

Localitățile Crizbav și Cutuș sunt racordate la rețelele de alimentare cu energie electrică, apă și canalizare . De altfel, Crizbavul a fost printre primele localități din zona Brașov care și-au realizat un sistem propriu de alimentare cu apă curentă, în anul 1950 .

Localitatea Crizbav este în curs de racordare la rețeaua de alimentare cu gaz metan .

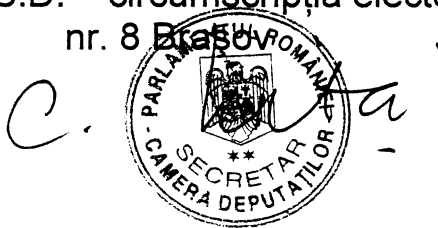
Precizez că, în conformitate cu prevederile Legii 215/2001, ale Legii nr. 3/2000 și ale Legii nr. 351/2001 cetățenii din comuna Hălchiu, județul Brașov, au fost consultați prin referendum, organizat în data de 22.07.2001 . Din 4.323

cetățeni cu drept de vot, 2.275 s-au pronunțat pentru organizarea comunei Crizbav, județul Brașov, iar 49 au pronunțat împotriva.

Față de cele mai sus prezentate, am elaborat alăturata Propunere Legislativă, pe care o supun spre adoptare.

Inițiator :

Dr. NIȚĂ CONSTANTIN,
deputat P.S.D. – circumscripția electorală
nr. 8 Brașov

PREFECTURA JUDEȚULUI BRAȘOV

FIȘA COMUNEI CRIZBAV **(Propusă a se reînființa)**

1. Prima atestare documentară datează din 1335; în anul 1484 cu denumirea Clyzbach; în anul 1500 cu denumirea Crizpock; în anul 1625 cu denumirea Crizbach, cetatea Crizbavului (Heldenburg).
2. Dacă a mai fost comună: da
  - s-a desființat în anul 1968, când localitatea a fost arondată comunei Hălchiu.
3. Satele componente
  - 3.1 Sat de reședință comunală, satul Crizbav.
  - 3.2 Sat arondat: satul Cutuș.
4. Suprafața de teren totală, circumscrisă localității Crizbav este de 4966 ha, repartizată astfel:
  - păduri – 2370 ha.
  - teren arabil – 1803 ha;
  - fânețe – 198 ha;
  - pășuni – 580 ha;
  - livezi – 15 ha.Vatra localităților Crizbav și Cutuș are o suprafață de 220 ha, din care:
  - satul Crizbav – 150 ha.
  - satul Cutuș - 70 ha.
5. Populația totală a localităților este de 2820 locuitori, repartizată astfel:
  - satul Crizbav – 2050 locuitori;
  - satul Cutuș – 770 locuitori.
6. Numărul total de gospodării este de 597, dispuse astfel:
  - satul Crizbav – 510
  - satul Cutuș – 87.

Din care racordate la rețeaua de alimentare cu apă : 550 gospodării, iar la rețeaua de alimentare cu energie electrică 570. Localitatea Crizbav este în curs de racordare la rețeaua de alimentare cu gaz metan.

7. Mașini agricole, de transport și autoturisme existente:

Mașini agricole:

- combine recoltat cereale – 7 buc.
- tractoare agricole – 22 buc.
- remorci – 6 buc.

Mașini de transport:

- autobuze – 2 buc.
- autocamioane și mașini auto diferite – 109 buc.
- Autoturisme – 106 buc.

8. Mașini și instalații de prelucrare și producție:

- gatere – 2 .
- tâmplării – 5.
- instalații de prelucrat laptele – 1
- brutărie – 1
- mori de măcinat – 1
- uscătorie lemn – 1

9. Lucrări tehnico – edilitare:

- străzi neasfaltate – 16 km.
- trotuare betonate – 2 km.
- rețeaua de alimentare cu apă – 16 km.

10. Accesul reședinței comunale la rețeaua județeană și națională de comunicații rutiere se face prin:

- drumuri neasfaltate – cca. 12,85 km .
- drumuri asfaltate – 11,5 km .

11. Numărul agenților economici ce funcționează în localitatea Crizbav:

- societăți comerciale și de producție private – 12

12. Principalele culturi agricole ce pot fi dezvoltate în zonă cu rentabilitate:

- furaje – cca. 150 tone masă verde la hectar.
- cereale (grâu, orz) – cca. 3000 kg la hectar.
- cartofi – 25 tone la hectar
- sfeclă de zahăr – 20 tone la hectar
- sfeclă furajeră – 35 tone la hectar
- fructe (mere, pere) – 15 tone la hectar.

În timp s-au mai cultivat in, cânepă, mentă, cicoare, care s-au dovedit rentabile în condițiile existenței unui sistem eficient de preluare a recoltelor.

13. Număr de salariați – cca 350

14. Efective de animale și păsări:

- bovine, bubaline – cca. 600 capete.
- ovine și caprine – cca. 950 capete.
- porcine – 1280 capete.
- Păsări de curte – cca 3500 capete.

15. Servicii asigurate de stat

- poșta
- telefonie
- asistență medicală
- educație

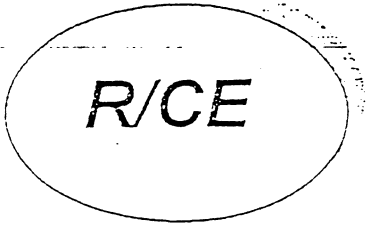

16. Așezăminte necesare administrației, învățământului, sănătății, culturii, asistenței religioase:

- sediu pentru Consiliul local comunal – 1
- școli generale – 2
- cămine culturale – 2
- punct farmaceutic și de asistență medicală – 1
- poștă și telecomunicații – 1
- clădiri de cult :
  - biserica ortodoxă – 1
  - biserica evanghelică – lutherană – 1
  - templu adventist – 1
- sediu pentru poliție și jandarmerie – 1.

PREFECT
Otilian Neagoie
Otilian Neagoie

JUDEȚUL BRAȘOV

Comuna (orașul, municipiul)

HALCHII

Circumscripția nr. 24

PROCES VERBAL

Privind rezultatele referendumului local asupra

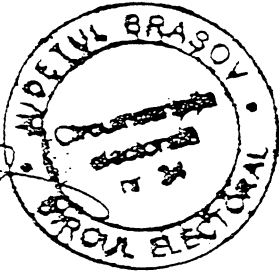
TRECEREA CALITĂȚII CRIZBER LA STATUT DE COMUNA

1	Numărul persoanelor înscrise în lista pentru referendum	4323
2	Numărul participanților *	2355
3	Numărul de buletine de vot primite pt. a fi întrebuințate	4180
4	Numărul de buletine de vot rămase neîntrebuințate	1625
5	Numărul voturilor valabil exprimate la răspunsul "DA"	2275
6	Numărul voturilor valabil exprimate la răspunsul "NU"	49
7	Numărul voturilor nule	30
8	Numărul voturilor contestate	—
9	Numărul întâmpinărilor și contestațiilor primite	7
10	Numărul întâmpinărilor și contestațiilor soluționate	1

11 Expunerea pe scurt a modului de soluționare a întâmpinărilor și contestațiilor:
 ÎNAINTE ȘI ÎN TIMPUL DESFAȘURĂRII REFERENDUMULUI
 PRECUM ȘI LA DESFAȘURAREA OPERAȚIUNILOR PRIMUL TUTARELA
 NU S-AU ÎNREGISTRAT ÎNȚAMPINĂRI ȘI CONTESTAȚII

Președintele
 Biroului electoral
 de circumscripție
 (numele, prenumele, semnătura
 și ștampila)

DANIEL MĂDĂRAN
 Daniel Madaran

Data 22.11.2021

Membrii:

- (numele, prenumele și semnătura)
1. NITRITĂ DOZU
  2. UTRIC TRIC
  3. MELICĂ JAMOLDA
  - 4.
  - 5.
  - 6.

* numărul participanților trebuie să fie egal cu suma ce rezultă din adăugarea cifrelor de la punctele 5, 6 și 7.